Стаття надійшла до редакції 12.07.2019
<https://doi.org/10.17721/StudLing2019.15.7-16>

НАУКОВА СПАДЩИНА ПРОФ. Ф. О. НІКІТИНОЇ ЯК СИНТЕЗ ТРЬОХ МОВИЗНАВЧИХ ПАРАДИГМ

Ірина Олександрівна Голубовська (м. Київ, Україна)
igolubovska777@gmail.com

*доктор філол. наук, професор, завідувач кафедри загального мовознавства,
класичної філології та неоелліністики
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Інститут філології*

PROFFESIONAL HERITAGE OF DR. F. O. NIKITINA AS THE SYNTHESIS OF THE THREE LINGUISTIC PARADIGMS

Iryna O. Golubovska (Kyiv, Ukraine)
igolubovska777@gmail.com

*Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of General Linguistics,
Classical Philology and Neohellinistics
Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Institute of Philology*

НАУЧНОЕ НАСЛЕДИЕ ПРОФ. Ф. А. НИКИТИНОЙ КАК СИНТЕЗ ТРЕХ ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ПАРАДИГМ

Ірина Александровна Голубовская (г. Киев, Украина)
igolubovska777@gmail.com

*доктор филол. наук, профессор, заведующая кафедрой общего языкознания,
классической филологии и неозеллинистики
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко,
Институт филологии*

Доктор філологічних наук, професор НІКІТИНА ФІОНІЛЛА
ОЛЕКСІЇВНА, належала до когорти тих українських вчених-
мовознавців, ідеї якої живили і продовжують жити потужні напрями

*Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]
© Голубовська І. О. [Голубовская И. А.], igolubovska777@gmail.com
Наукова спадщина проф. Ф. О. Нікітиної як синтез трьох мовознавчих парадигм [Научное наследие
проф. Ф. А. Никитиной как синтез трех лингвистических парадигм] (Українською / На укр. яз)*

наукової діяльності, котрі охоплюють цілі історичні епохи, зумовлюючи нові методи і підходи до розв'язання цілих комплексів лінгвістичних проблем. Будучи ученицею визначного українського вченого А. О. Білецького, Фіонілла Олексіївна у своїй науковій діяльності завжди поєднувала любов до мовної емпірики (володіння багатьма індоєвропейськими мовами – грекою, латиною, французькою, англійською, німецькою, польською) із глибоким аналітизмом теоретичного мислення та надзвичайною науковою сумлінністю. Все її життя як спеціаліста та науковця пов'язане з Київським університетом, де вона здобула класичну освіту, навчаючись у 1948–1953 рр. на відділенні класичної філології філологічного факультету КДУ ім. Т. Г. Шевченка, який закінчила з відзнакою і була рекомендована до аспірантури (1953–1956). Талановиту аспірантку залишили на кафедрі загального мовознавства та класичної філології, її науковим керівником став доктор філологічних наук, професор зі світовим ім'ям Андрій Олександрович Білецький. У 1957 р. відбувся захист кандидатської дисертації на тему «Значення фонетики давньогрецької мови для порівняльно-історичної фонетики індоєвропейських мов», яка стала помітною подією на лінгвістичних теренах Радянського Союзу. Викладання давніх мов (латини та давньогрецької) на філологічному, юридичному та біологічному факультетах молода вчена поєднувала з активною участю у наукових конференціях і семінарах з питань структурної та прикладної лінгвістики – наукової дисципліни, яка на той час набула промінятного значення у світовому мовознавстві. У 1961 р. на філологічному факультеті було створено відділення структурної та прикладної лінгвістики, де Ф. О. Нікітіна викладає низку лінгвістичних дисциплін. Про відкриття відділення та кафедри клопоталися три особи: колишні декани філологічного факультету проф. Д. В. Задонський та проф. П. М. Федченко, професор механіко-математичного факультету Л. А. Калужнін. У 1964 р. Ф. О. Нікітіна очолює кафедру математичної лінгвістики на факультеті кібернетики і перебуває на цій посаді до березня 1980 року. У травні 1973 р. Фіонілла Олексіївна захищає докторську дисертацію на тему «Вплив аналогії на словотвір», а у 1975 р. отримує вчене звання професора. З 1973 по 1981 рр. вона виконує обов'язки відповідального редактора наукового щорічника

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© Golubovska I. [Golubov's'ka I.], igolubovska777@gmail.com

Professional Heritage of Dr. F. O. Nikitina as the Synthesis of the Three Linguistic Paradigms [Naukova spadshhyna prof. F. O. Nikitinoi' jak syntez tr'oh movoznavchyh paradygm] (in Ukrainian)

«Структурная и математическая лингвистика». У 1980 р. очолює кафедру російської мови Київського державного університету на підготовчому факультеті для іноземних громадян і працює на цій посаді до вересня 1982 р. У 1981–1982 рр. проф. Ф. Нікітіна – відповідальний редактор збірника «Методика обучения иностранцев русскому языку» (вип. 5 та 6), керує методичним об'єднанням викладачів російської мови як іноземної. У 1982 р. вона очолює кафедру російської мови КВЗРІУ, де працює до грудня 1987 р. У грудні 1987 р. Фіонілла Олексіївна повертається до Київського університету і працює до липня 1998 р. на посаді професора кафедри загального мовознавства і класичної філології філологічного факультету. Саме вона разом із проф. С. В. Семчинським стояла у витоків відновлення в Університеті спеціальності «класичні мови й літератури», викладала студентам-класикам історію латинської мови, історію давньогрецької мови, латинську та грецьку герменевтику, історію античної культури та мистецтва, керувала курсовими та дипломними роботами, кандидатськими та докторськими дисертаціями: Харчіладзе Д. В. «Формально-семантичні особливості композитів V-N структури у сучасній італійській мові» (1999); Вакулик І. І. «Запозичення з класичних мов у науковій термінології сучасних європейських мов (на матеріалі юридичних та економічних термінів української, російської, німецької, французької та англійської мов» (2004); Голубовська І. О. «Етноспецифічні константи мовної свідомості» (2004). З 1998 р. проф. Ф. О. Нікітіна працює у Київському Інституті перекладачів при Центрі викладання іноземних мов АН України, звідки у 2004 р. знову повертається до alma mater, де працює до 2007 року. З 2007 р. по 2016 р. була на посаді професора кафедри англійської філології, а з вересня 2016 року обіймала посаду завідувача кафедри англійської філології у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова.

Вище викладені біографічні дані задають нам певні координати щодо усвідомлення основних віх наукового та педагогічного життя проф. Ф. О. Нікітіної. За сухим їх переліком вимальовується невгамовна наукова та людська особистість Вченої, яка ніколи не боялася нових ідей, напрямків і викликів, підхоплювала та розвивала найновітніші тенденції у мовознавчій науці, з ентузіазмом розпочинала нові справи та проекти,

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Голубовська І. О. [Голубовская И. А.], igolubovska777@gmail.com

Наукова спадщина проф. Ф. О. Нікітіної як синтез трьох мовознавчих парадигм [Научное наследие проф. Ф. А. Никитиной как синтез трех лингвистических парадигм] (Українською / На укр. яз)

завжди перебувала на високій хвилі найсучасніших віянь у царині лінгвістики.

Багаторічну наукову діяльність проф. Ф. О. Нікітіної досить умовно можна розподілити на чотири періоди. **Перший** – «індоєвропейстичний», який припадає на 50–60 роки минулого століття; **другий** – «структуралістичний» (60–80 рр. XX ст.); **третій** – «лінгво-методичний» (80–90 рр. XX ст.); **четвертий** – «інтеграційний», оскільки майже всі зазначені вище напрями простежуються у працях проф. Ф. О. Нікітіної цього часу, причому осмислюються вони у руслі мовознавчих ідей новітньої антропологічної парадигми, яка є зараз панівною. Щоправда, як зазначала професор Ф. О. Нікітіна в одній з приватних бесід, вона ніколи не слідувала «моді в науці», а займалася тим, що було їй цікаво, привертало наукову увагу.

Период наукової діяльності проф. Ф. О. Нікітіної пов'язаний із дослідженням фонетики давньогрецької мови як доказової бази стосовно відновлення найдавнішого стану індоєвропейських мов. Основні індоєвропейстичні ідеї, які сповідує молодий вчений Ф. О. Нікітіна, відбиті у її кандидатській дисертації «Значение фонетики древнегреческого языка для сравнительно-исторической фонетики индоевропейских языков» (1956), а також у низці статей, які вона публікує після захисту: «Новая теория аттического подвоения» (1958); «Про нові погляди на «шва» (1958); «Протетичні голосні та s mobile» (1959); «Протетические гласные древнегреческого языка как рефлексы индоевропейских щелевых» (1962) та ін. Спробуємо проінтерпретувати деякі з цих ідей.

Як відомо, порівняльно-історична граматика індоєвропейських мов завжди спиралася на факти давньогрецької мови, зокрема дані давньогрецьких діалектів, які давали багатий матеріал для мовних зіставлень; причому різні діалекти часто-густо давали різні рефлекси одного й того самого загальноєвропейського звуку. Такі чинники, як наявність великої кількості писемних пам'яток, свідчень древніх граматиків про вимову окремих звуків давньогрецької мови, високий рівень вивченості давньогрецьких діалектів, явище догрецького субстрату, – все це робить дані давньогрецької мови надзвичайно важливими для компаративістики. Висвітлюючи спірні питання

фонетики давньогрецької мови (перехід $\bar{a} > \eta$, двояке трактування початкового індоєвропейського $*j$, усунення початкової системи дифтонгів, протетичні голосні), Ф. О. Нікітіна намагається проаналізувати положення ларингальної теорії Ф. де Соссюра, який у своєму дослідженні «*Mémoire sur le système primitif des voyelles dans les langues indo-européennes*» (1879) дійшов висновку про існування особливих одиниць (так званих сонантних коефіцієнтів), функція яких полягала у стягненні з передуючою короткою голосною і утворенні внаслідок цього довгої голосної ($e + A > \bar{e}$; $e + O > \bar{o}$).¹ Прямий доказ щодо існування таких одиниць одержали вже після смерті геніального вченого, коли було відкрито хетську (неситську) мову. Польський вчений Є. Курилович у 1927 р. підтвердив гіпотезу Ф. де Соссюра даними неситської мови, навівши приклади збереження ларингалів у роботі «*Études indo-européennes*», що побачила світ у Кракові (1935). На момент написання кандидатської дисертації Ф. О. Нікітіної у вітчизняному мовознавстві була тільки одна праця, присвячена аналізу положень ларингальної теорії на матеріалі неситської мови. Йдеться про дисертацію В. В. Іванова «Індоєвропейські корені у клинописній хетській мові та особливості їх структури», яка була захищена у 1955 р. у Московському університеті. Молодій наковці треба було мати неабияку мужність, щоб поставити собі метою довести слушність теорії, яку тривалий час вважали несерйозною (її не визнавали такі імениті мовознавці, як К. Бругман, А. Мейє), і зробити це на матеріалі давньогрецької мови, чого ніхто до неї не робив. Вивчаючи протетичні голосні давньогрецької мови, авторка доходить висновків про те, що вони є рефlekсами зниклих ларингальних звуків, що дозволяє їй обстоювати сонантний характер цих звуків, а не консонантний, на чому наполягали інші вчені-індоєвропейці (Барроу, Колліндж, В. Іванов). Вчена висуває цікаву гіпотезу про відділення давньогрецької та хетської мов від спільноіндоєвропейської у ту добу, коли так звані ларингальні звуки ще являли собою сонанти. Далі, у рамках давньогрецьких діалектів, ці сонанти перетворилися на голосні; у хетській (неситській) ж

¹ Соссюр не уточнював звукової природи цих коефіцієнтів, його позначення мають умовний характер.

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Голубовська І. О. [Голубовская И. А.], igolubovska777@gmail.com

Наукова спадщина проф. Ф. О. Нікітіної як синтез трьох мовознавчих парадигм [Научное наследие проф. Ф. А. Никитиной как синтез трех лингвистических парадигм] (Українською / На укр. яз)

мові почала переважати консонантна функція, чому міг сприяти вплив інших мов Малої Азії. Всі ці сміливі ідеї розвиває Ф. О. Нікітіна у своїй кандидатській дисертації *«Значение фонетики древнегреческого языка для сравнительно-исторической фонетики индоевропейских языков»*, яка була захищена у 1957 р. Розвиток основних положень концепції Ф. О. Нікітіної знаходимо у її монографії *«Про походження деяких початкових голосних давньогрецької мови»*, що побачила світ за рік до захисту (1956).

Другий, «структуралістичний» період науково-дослідницької діяльності проф. Ф.О. Нікітіної пов'язаний насамперед із формуванням у мовознавстві того часу структурно-системної парадигми лінгвістичного знання, що позначилося на створенні у рамках філологічного факультету кафедри математичної лінгвістики, яку й очолила у 1964 році проф. Ф.О. Нікітіна. Зважаючи на вимоги часу, Ф.О. Нікітіна досліджує виникнення та розвиток структурних методів дослідження мови, вивчає проблему універсалій, засоби парадигматизації семантики тощо. Про це свідчать такі її наукові розвідки, як: *«Виникнення та розвиток структурних методів дослідження мови»* (1965); *«Модельовання в діяхронії»* (1966); *«Порождающая грамматика Н. Хомского и уровни лингвистического анализа»* (1966); *«Перспективы застосування структурних та математичних методів при вивченні мовних явищ у діяхронії»* (1966); *«Уровни лингвистического анализа»* (1968); *«Проблеми універсалій у сучасному мовознавстві»* (1969); *«Способы парадигматизации семантики»* (1977); *«Лінгвістичні рівні та парадигматизація семантики»* (1978); *«Формальный аппарат современной американской лингвистики»* (1981) та ін. Проте Фіонілла Олексіївна не забуває про свої компаративістичні зацікавлення, намагаючись перекинути місток від «індоевропейської» парадигми до «структурної» (статті *«Про використання структурних методів у порівняльно-історичному мовознавстві»* (1961); *«Про зв'язок структурних методів з порівняльно-історичним мовознавством»* (1964) та ін.). Широчінь наукового горизонту та дослідницька сміливість спонукає Ф. О. Нікітіну обрати темою докторської дисертації *«Влияние аналогии на словотвор»*. Слід зауважити, що проблема аналогії у мові залишалася на узбіччі уваги лінгвістів середини минулого століття, належачи, так би мовити,

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© Golubovska I. [Golubovs'ka I.], igolubovska777@gmail.com

Professional Heritage of Dr. F. O. Nikitina as the Synthesis of the Three Linguistic Paradigms [Naukova spadshhyna prof. F. O. Nikitinoi' yak syntez tr'oh movoznavchyh paradygm] (in Ukrainian)

старому, молодограматичному мовознавству XIX століття з його інтересом до дрібних мовних фактів, які важко піддати систематизації. Проте Фіонілла Олексіївна, як завжди, мислить неординарно: «Саме сучасне мовознавство з його схильністю до моделювання і систематизації може скласти у єдиний корпус *disiecta membra* мовних явищ, які виникли внаслідок дії різних аналогічних процесів. Одержавши від молодограматиків низку постулатів про значну роль аналогії і велику кількість ілюстрацій до них, лінгвістика XX століття нічого не зробила для системного перегляду цих постулатів на матеріалі окремих мов та мовних груп ... Механічне зведення всіх мовних явищ до абстрактної схеми призводить до забуття того, що система мови створюється колективними (хоча й несвідомими) зусиллями носіїв мови. Така концепція призводить до розриву між мовою та мовленням, до заперечення ролі мовного узусу у становленні системи мови» (Цитується за монографією Ф.О. Нікітіної «Влияние аналогии на словообразование» (Київ, 1973: 3–4)).

Політичний час «української відлиги» створив умови для вибору саме української мови в якості основного об'єкта для перевірки у тодішньому мовознавстві «гармонії» положень молодограматичної школи «алгеброю» структурних методів. Предметом своєї докторської дисертації Ф. О. Нікітіна обрала вплив аналогічних процесів на морфологічну синонімію української мови, що аналізується на широкому тлі морфологічної синонімії інших слов'янських (російська, болгарська, польська, сербохорватська) та інших індоєвропейських мов. Відштовхуючись від ідей очільника лейпцизьких молодограматиків Г. Пауля, Фіонілла Олексіївна виділяє «внутрішню» та «зовнішню» аналогії. Якщо перший вид аналогії (внутрішня) має відношення до словозміни і передбачає «вирівнювання» відмінкових або особових закінчень у рамках певної парадигми, зовнішня аналогія глибоко проникає у морфологічну структуру мови, надає своєрідності її морфологічній будові, сприяє увиразненню того, що свого часу В. фон Гумбольдт назвав «внутрішньою формою мови». Залежно від ступеня поширеності у мові, зовнішня аналогія, за Ф. О. Нікітіною, поділяється на аналогію з ознаками рекурсивності (як бачимо, Фіонілла Олексіївна широко використовує математичну термінологію),

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Голубовська І. О. [Голубовская И. А.], igolubovska777@gmail.com

Наукова спадщина проф. Ф. О. Нікітіної як синтез трьох мовознавчих парадигм [Научное наследие проф. Ф. А. Никитиной как синтез трех лингвистических парадигм] (Українською / На укр. яз)

сингулярну та групову. Вивчення аналогії як широкого кола асоціативно-адаптивних явищ, що виконують функцію систематизації мовних форм та усунення поодиноких, ізольованих випадків через їхнє включення до тих чи тих парадигм, зумовило трактування аналогії в гумбольдтівських термінах діяльності (ἐνέργεια), а не кінцевого продукту цієї діяльності (ἔργον). Такий підхід має безпосередні реляції до сьогоденного дня лінгвістики, до вивчення словотвору в антропологічному ключі. Адже словотворчий акт певним чином організовує семантичний континуум, зумовлює відбір значущих для мовця мовних фактів, встановлюючи зв'язки між ними. Словотвірному маркуванню піддаються тільки ті явища, які є релевантними для носіїв певної мови. Дослідження питання про те, що і як маркується у словотвірних актах, цих мовно-когнітивних моделях пізнання людиною навколишнього світу, може виявити те, що є значимим у «мові культури», а врахування аналогічних процесів (особливо групової аналогії) у словотвірній сфері може сприяти виявленню «прихованих змістів» культури, її ціннісних пріоритетів та національно-специфічних домінант. При такому розумінні словотвірний акт перетворюється на акт народної словотворчості, який дозволяє зазирнути у таїну духу народу, у складні процеси етномовного осмислення навколишнього світу. Цікаво, що за три десятиліття до формування культурно-філософської парадигми у мовознавстві, проф. Ф. Нікітіна звертає увагу на «вражаючу схильність» певних коренів окремих мов розвивати морфологічну синонімію (наводяться приклади з коренем *над* (загальне значення «приманка»): *принада*, *понада*, *знада* та з коренем *ваб*: *поваба*, *поваб*, *приваба*, *зваба* (Никитина Ф. А. *Влияние аналогии на словообразование*, Киев, 1973: 82). Висуваючи «структурні» пояснення щодо існування такого феномену, Ф. О. Нікітіна звертає увагу на можливість пояснення його **позамовною потребою у розбудові таких синонімічних рядів**, тобто, іншими словами, впливом певних культурних екстралінгвістичних настанов на виформовування системних мовних координат.

Третій період наукової діяльності проф. Ф. О. Нікітіної, який можна умовно позначити як «лінгво-методичний», пов'язаний не стільки з загальним, скільки з частковим мовознавством, оскільки у вісімдесяті роки проф. Ф. О. Нікітіна плідно працює на ниві викладання російської

мови як іноземної. Вона ефективно втілювала напрацьовані раніше теоретичні моделі у практику системного семантичного опису російської мови у контексті її викладання іноземцям. У цей період з'являються такі її статті, як: *«Использование лексико-семантических полей в процессе обучения языку»* (1981); *«Некоторые типологические аспекты описания русского языка как иностранного»* (1982); *«Модели пейоративных существительных в русском и польском языках»* (1991). Саме тоді вона зацікавилася проблемами термінології, що знайшло своє вираження у створенні монографії та низки статей, присвячених мовному буттю термінів: *«Семантичні та словотвірні проблеми сучасної термінології»* (1978); *«Некоторые особенности номинации в современной терминологии русского языка»* (1990); *«Использование «громоздких» моделей в современной терминологической номинации»* (1990) та велика кількість інших.

Ф. О. Нікітіна багато писала для енциклопедій. Її перу належить низка статей в *«Українській радянській енциклопедії»* (про угарітську мову, угарітське письмо, консонантне письмо – т. 11; про прикладну лінгвістику, ларингальну теорію, латинську мову, метамову – т. 6; про дескриптивну лінгвістику, дешифрування писемності, дистрибутивний аналіз – т. 3; про внутрішню та зовнішню лінгвістики – т. 2; про мінускульне письмо, молодогограматизм – т. 7). В *«Українській літературній енциклопедії»* вона пише про дешифрування писемності, латинську мову, латинський алфавіт, латинізми, олександрійську філологію, циганську мову; у книзі *«Історія Київського університету»* (1959) – про історію кафедри класичної філології.

Четвертий період наукової творчості Ф. О. Нікітіної, названий нами «інтеграційним», може отримати й іншу назву – «лінгвокультурний»: на зламі тисячоліть проф. Ф. О. Нікітіна не просто підсумовує все зроблене у рамках попередніх науково-лінгвістичних студій, а осмислює свій «індоевропейстичний» та «структуральний» доробок з позицій антропоцентричного підходу до розуміння природи, сутності та функцій мови. Про це свідчать назви її доповідей та статей кінця ХХ – початку ХХІ століття: *«Лингвистический и культурологический аспекты дешифровки письменности»* (1998), *«Субстратні основи міжнародної термінології»* (2000), *«Влияние*

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Голубовська І. О. [Голубовская И. А.], igolubovska777@gmail.com

Наукова спадщина проф. Ф. О. Нікітіної як синтез трьох мовознавчих парадигм [Научное наследие проф. Ф. А. Никитиной как синтез трех лингвистических парадигм] (Українською / На укр. яз)

заимствований на словообразование (историко-культурный аспект)» (2002), «Особливості формування інтернаціоналізмів в умовах глобалізації» (2003), «Древнейшие идеологемы и их влияние на европейскую культуру» (2004), «Проницаемость языковых систем при заимствованиях» (2005); «Античність і сучасність» (2008). У цей час Ф. О. Нікітіна багато уваги приділяє дослідженню впливу грецької на слов'янські мови, про що свідчать такі її розвідки, як: «Вплив калькування на слов'янський словотвір та лексику» (2009), «Калькування як важливий чинник розвитку мови» (2009) та ін. Як бачимо, у науковій творчості професора Ф. О. Нікітіної відбилася спадковість лінгвістичних парадигм XIX, XX та XXI століть.

Ф. О. Нікітіна була сучасною людиною. Її глибоко хвилювали проблеми сучасності, вона завжди тримала руку на пульсі сьогодення. Тому не випадковим видається її інтерес до мовних проблем, спричинених світовими глобалізаційними процесами, що відбулося у таких публікаціях, як: «Запозичення і переклад в умовах глобалізації» (2013); «Античність як культурно-мовний арсенал глобалізації та науково-технічного прогресу» (2014); «Ідентичність мови і глобалізаційні процеси» (2014); «Вплив іншомовних запозичень на мову і мовлення» (2015).

Як бачимо, наукова творчість доктора філологічних наук, професора Ф. О. Нікітіної відбиває плин лінгвістичного часу, постає своєрідним епістемічним конгломератом тих теоретико-методологічних напрацювань, які створювалися упродовж усього періоду існування лінгвістики як науки: порівняльно-історичної, структурно-системної та культурно-філософської (антропологічної).

Наукова спадщина доктора філологічних наук, професора Ф. О. Нікітіної є такою, що надихає на інтелектуальну роботу, живить філологічну думку, індукує сміливі ідеї лінгвістичного пошуку.

А її власні ідеї, які тільки окреслені у цій статті, все ще чекають на свій творчий розвиток.

Учениця
професора Фіонілли Олексіївни Нікітіної
І. О. Голубовська

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© Golubovska I. [Golubovs'ka I.], igolubovska777@gmail.com

Professional Heritage of Dr. F. O. Nikitina as the Synthesis of the Three Linguistic Paradigms [Naukova spadshhyna prof. F. O. Nikitinoi' jak syntez tr'oh movoznavchyh paradygm] (in Ukrainian)